

LANDSFORSØGENE 2025

Forsøg og undersøgelser i
Dansk Landbrugsrådgivning

Samlet og udarbejdet af
SEGES Innovation P/S, Planter & Miljø
ved chefkonsulent Jon Birger Pedersen

Aktiviteterne er blandt andet støttet af:

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Fonden for **økologisk** landbrug

Kartoffelafgiftsfonden

Planteafgiftsfonden

Frøafgiftsfonden

Ministeriet for Grøn Trepert
Styrelsen for Grøn
Arealomlægning og Vandmiljø

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

gudp

Funded by
the European Union
NextGenerationEU

EUDP C

Det Energiteknologiske
Udviklings- og
Demonstrationsprogram

Funded by
the European Union

UDVIKLINGSPULJE
FOR PLANTESEKTOREN

LANDSFORSØGENE 2025

Forsøg og undersøgelser i Dansk Landbrugsrådgivning

Landsforsøgene 2025 er samlet og udarbejdet af SEGES Innovation P/S,
Planter & Miljø ved chefkonsulent Jon Birger Pedersen.

Udgivet

December 2025

Trykkeri

Stibo Complete

Udgiver

SEGES Innovation P/S

Planter & Miljø

Agro Food Park 15

8200 Aarhus N

T +45 8740 5000

E info@seges.dk

Omslag

Foto: Torkild Birkmose, SEGES Innovation

Billedet viser udtagning af prøver til bestemmelse af lattergasemission.

Køb

Bogen kan købes i SEGES Netbutik: www.netbutikken.seges.dk.

Pdf-udgaven af bogen samt tabeller og figurer i bogen kan hentes på
www.landbrugsinfo.dk/oversigten.

Resultaterne i bogen kan frit gengives med tydelig kildeangivelse inkl.
sidetal. F.eks. „Kilde: Landsforsøgene 2025, tabel xx, side yy.“

ISBN 978-87-93051-14-0

ISSN 0900-5293

Samlet konklusion for rækkesprøjtningsforsøgene

Rækkesprøjtning kan have en stor betydning for både udbytte og frøkvalitet. Afpudsning forud for brug af glyphosat produkter kan måske sikre en mere skånsom behandling overfor afgrøden. Valg af ukrudtsmiddel, timing i forhold til behandlingstidspunkt samt båndbredde har afgørende betydning for det endelige resultat.

Screening af ukrudtsmidler

> **CARL HØJ LAURSEN**, SEGES INNOVATION

Forventningen om et stigende areal med lucerne til frø i Danmark, og den endegyldige udfasning af Reglone i engrapgræs, hvidkløver og spinat, gør det nødvendigt at finde brugbare løsninger, som helt eller delvist kan sikre en tilfredsstillende ukrudtsbekæmpelse og/eller den nødvendige nedvisning forud for høst. Samtidig afprøves dyrkning af lucerne til frø i Danmark, som potentielt kan blive en betydelig afgrøde, hvis der kan opnås gode udbytter og en tilfredsstillende kvalitet.

Der er derfor i hver af afgrøderne engrapgræs, hvidkløver og lucerne gennemført tre logaritmesprøjtninger, hvor fem midler testes om efteråret i udlægsåret, og fem midler testes om foråret i høståret.

Logaritmesprøjtning er en effektiv metode til at opnå information om effekten af det anvendte middel ved forskellige doseringer. Startdosis er fuld dosis og med en halveringsafstand på 7,5 meter er dosis på cirka 1/10 for enden af forsøgsparcellerne, som er 25 meter lange. Dette gøres ved, at en lille tank (logaritmebeholder), som indeholder sprøjtevæske med høj koncentration (startdosis) kontinuerligt fortyndes ved at blive tilført vand fra en større trykbeholder.

Logaritmesprøjtning om efterår i udlægsåret

De tre forsøg i henholdsvis engrapgræs (050192525-001), hvidkløver (050192525-002) og lucerne (050192525-003) er alle udlagt i vårbyg. Logaritmesprøjtningen er udført den 20. september i engrapgræs-sorten Balin, den 11. september i hvidkløversorten Rivendel og den 2. september i lucernesorten Cigale.

I de 3 forsøg er der afprøvet fem midler med følgende startdoseringer:

- > 2 l pr. ha Mizuki
- > 1,33 l pr. ha Luxinum EC
- > 0,2 l pr. ha DFF
- > 2 l pr. ha Fenix
- > 0,7 l pr. ha Mateno Duo SC 600

De afprøvede løsninger er endnu ikke tilladt i efteråret efter høst af dæksæden, eller vil blive udfaset i løbet af dyrkningssæsonen 2026. Luxinum EC er et nyt produkt, som endnu ikke er godkendt i Danmark. DFF og Mateno Duo SC 600 indeholder begge Diflufenican og må derfor ikke anvendes efter dyrkningssæsonen 2026. Fenix indeholder aktivstoffet aclonifen, som også er en delkomponent i Mateno Duo SC 600.

Engrapgræs

I engrapgræs har der ikke været afgrødeskader hverken 14 dage efter behandlingen eller en måned efter. Hvor vidt der er udbyttetab til kommende høst bliver ikke belyst i forsøgene, fordi der ikke høstes i forsøget. Der er ingen græsukrudt eller tokimbladet ukrudt før behandlingerne og heller ikke i forbindelse med opgørelse af afgrødeskaderne.

Hvidkløver

I hvidkløver er der heller ingen afgrødeskader, men til gengæld er der effekt overfor det tokimbladete ukrudt i forsøgsparcellerne. For Mizuki reduceres biomassen af tokimbladet ukrudt til cirka 40-45 procent ved en dosering på 1-2 l pr. ha. Umiddelbart er det ikke en tilfredsstillende effekt, og dermed forventes det ikke, at Mizuki bliver en løsning til ukrudtsbekæmpelse i hvidkløver om efteråret.

1,33 l pr. ha Luxinum EC giver for tokimbladet ukrudt en reduktion i ukrudtsbiomassen til kun 5 procent, og i niveauet 0,7-1,0 l pr. ha opnås en reduktion af biomassen til 20-25 procent. I kombination med, at der ikke er set afgrødeskade, tegner det meget lovende for anvendelse af Luxinum EC til ukrudtsbekæmpelse i hvidkløver om efteråret. Det forudsættes dog, at midlet opnår en ordinær godkendelse eller en "mindre anvendelse", som bygger på en ordinær godkendelse i en anden afgrøde.

Den tilladte maksimale dosering på 0,15 l pr. ha DFF (75 g diflufenican) i hvidkløver giver for tokimbladet ukrudt en reduktion af biomassen til cirka 25 procent. Bruges den maksimale dosis på 0,7 l pr. ha Mateno Duo SC 600 (70 g diflufenican + 350 g aclonifen) er der under 5 pro-

cent af biomassen af tokimbladet ukrudt tilbage. Næsten samme effekt opnås med 2,0 l pr. ha Fenix (1.200 g aclonifen), og ved cirka 1,3 l pr. ha opnås en reduktion til omkring 20 procent biomasse.

Da diflufenican udfases i 2026, bør det undersøges, om det er muligt at opnå "mindre anvendelse" for Fenix til ukrudtsbekæmpelse i hvidkløver om efteråret.

Lucerne

I lucerne er det hovedsageligt kun i leddet, hvor der er behandlet med Mizuki, at der ses en afgrødeskade. Den er meget kraftig ved startdoseringen på 2 l pr. ha Mizuki og kan ses selv ved 0,2 l pr. ha Mizuki, som er slutdoseringen i forsøget. Der ses en svag afgrødeskade ved startdoseringen for både 0,15 l pr. ha DFF og 2,0 l pr. ha Fenix. For blandingsproduktet Mateno Duo SC 600 er afgrødeskaden en smule kraftigere ved startdoseringen på 0,7 l pr. ha Mateno Duo SC 600.

På grund af lucernens kraftige vækst og den sparsomme forekomst af både en- og tokimbladet ukrudt, er det vanskeligt at vurdere effekten af ukrudtsbekæmpelsen. Der

er dog registreret en effekt overfor græsukrudt ved 1,33 l pr. ha Luxinum EC, som samtidig heller ikke har medført afgrødeskade. Det tegner derfor meget lovende for anvendelse af Luxinum EC til ukrudtsbekæmpelse i lucerne om efteråret.

Det forudsætter at midlet opnår en ordinær godkendelse eller en "mindre anvendelse", som bygger på en ordinær godkendelse i en anden afgrøde.

Logaritmesprøjtning om foråret i høståret

De tre forsøg i henholdsvis engrapgræs (050202525-001), hvidkløver (050202525-002) og lucerne (050202525-003) er alle udlagt i vårbyg. Logaritmesprøjtningen er udført den 2. april i engrapgræssorten Borsala, den 2. april hvidkløversorten Klondike og den 8. april i lucernesorten Cigale.

I de tre forsøg er der afprøvet fem midler med følgende startdoseringer:

- > 2 l pr. ha Mizuki
- > 0,14 l pr. ha Hussar OD
- > 0,2 l pr. ha DFF
- > 2 l pr. ha Fenix
- > 0,7 l pr. ha Mateno Duo SC 600

Behandlingerne er identiske med efterårsbehandlingerne, dog er Luxinum EC erstattet med Hussar OD.

Engrapgræs

I engrapgræsforsøget, er der stort set ingen effekt af behandlingerne, hverken ved den fulde eller de reducerede

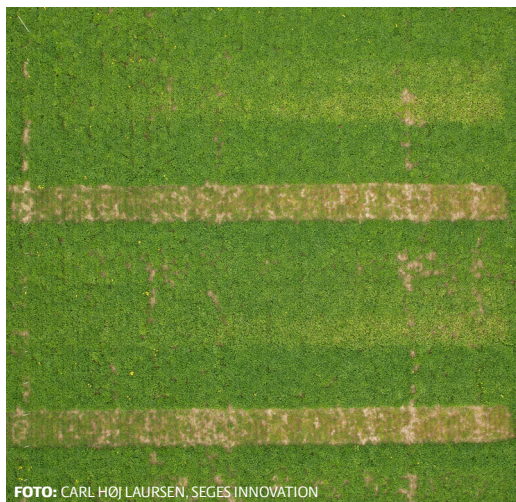
FOTO: MORTEN HJUMGAARD PATRIOTISK SELSKAB

Logaritmesprøjtningen med 0,2-0,2 l pr. ha Mizuki gav afgrødeskade i hele forsøgsparcellens længde.

FOTO: CARL HØJ LAURSEN, SEGES INNOVATION

Logaritmesprøjtningerne i engrapgræs er udført fra venstre mod højre, det er vanskeligt at se en effekt.

Logaritmesprøjtningerne i hvidkløveren er udført fra højre mod venstre, og derfor ses de kraftigste effekter i højre side. Hussar OD giver en kraftig afgrødeskade selv ved den lave dosis.

de doseringer, som ender nede på en tiendedel af startdosis. Dog er der en meget svag visuel effekt af Hussar OD ved startdoseringen, som nok er en kombination af en vis hæmning af både enårig rapgræs og engrapgræs.

Hvidkløver

I hvidkløverforsøget er der ingen eller i hvert fald meget begrænset afgrødeskade af både Mizuki og DFF. Mateno Duo SC 600 medfører en svag afgrødeskade ved startdoseringen, og Fenix medfører også en svag, men dog kraftigere afgrødeskade ved startdoseringen. Det skal bemærkes, at aktivstofkoncentrationen af aclonifen i for-

Logaritmesprøjtningerne i lucerne er udført fra venstre mod højre, og derfor ses de kraftigste effekter i højre side. Hussar OD giver en kraftig afgrødeskade selv ved den lave dosis.

søgsleddet med Fenix er mere end tre gange større end i forsøgsleddet med blandingsproduktet Mateno Duo SC 600. Hussar OD giver en kraftig afgrødeskade selv ved den laveste dosering. Hvilket også er det, vi udnytter, når engrapgræs udlægges sammen med hvidkløver, og hvidkløver ønskes fjernet fra engrapgræsset.

Lucerne

I lucerneforsøget er der en kraftig afgrødeskade ved anvendelse af Hussar OD, og selv ved den laveste dosering på 0,014 l pr. ha er afgrøden kraftigt beskadiget. For både DFF og Fenix samt kombinationsproduktet Mateno Duo SC 600, har der ved startdoseringerne været nekroser på en god del af bladmassen. Umiddelbart har det haft ingen eller kun i mindre grad betydning for planternes vitalitet.

Konklusion

Forsøgene belyser hovedsageligt afgrødernes tålsomhed overfor midlerne, fordi der i forvejen både i hvidkløverforsøget og i lucerneforsøget er udført blevet en effektiv ukrudtsbekæmpelse. I engrapgræsforsøget har der været en ensartet bestand af enårigt rapgræs, men ingen af behandlingerne har haft en synlig effekt på det.

Nedvisning for høst i spinat, hvidkløver og lucerne

Tre strategier i forhold til nedvisning forud for høst er testet i spinat (050222525-001), hvidkløversorten Klondike (050222525-002) og lucernesorten Mezzo (050222525-003). Strategierne er: 2 l pr. ha Mizuki to uger før høst, 2 l pr. ha Mizuki en uge før høst i forhold til skårlagt afgrøde eller direkte høst.

Spinat

I nedvisningsforsøget i spinat er der sprøjtet med 2 l pr. ha Mizuki henholdsvis den 21. og den 28. juli, hvilket er 13 og fem dage før direkte høst, som er den 2. august. Der er ingen statistisk sikker forskel mellem de tre be-

TABEL 9. Nedvisning af spinat 5 eller 13 dage før høst (J20)

Spinat	
Behandling	Udbytte kg/ha
Nedvisning 2 l/ha Mizuki 21-07-2025, 13 dage før høst	2.096
Nedvisning 2 l/ha Mizuki 28-07-2025, 5 dage før høst	2.147
Direkte høst 02-08-2025	2.158
	ns